

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Pustiměř, okres Vyškov

683 21 Pustiměř 207

Identifikátor školy: 600 126 021

Termín konání inspekce: 4. – 8. listopad 2004

Čj.:	12-1396/04-11086
Signatura:	kl5zy103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Pustiměř je příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je Obec Pustiměř se sídlem Pustiměřské Prusy 79, 683 21 Pustiměř.

Škola sdružuje základní školu s kapacitou 420 žáků, mateřskou školu s kapacitou 46 dětí, školní družinu s kapacitou 25 žáků, školní jídelnu a školní jídelnu – výdejnu.

Základní škola (dále jen ZŠ) je školou úplnou s 13 třídami. K povinné školní docházce je ve školním roce 2004/2005 zapsáno 280 žáků. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola č.j.16 847/96-2. Jako cizí jazyk je vyučován jazyk anglický.

Mateřská škola (dále jen MŠ) má dvě věkově smíšené třídy s celodenním provozem. Z celkového počtu 45 dětí zařazených do MŠ jsou 4 děti s pětidenní docházkou. Provozní doba MŠ je od 6:30 do 16:00 hodin. Výchovně-vzdělávací práce je plánována na základě vlastního školního vzdělávacího programu.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole a mateřské škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole a mateřské škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- ❖ průběhu a výsledku vzdělávání a výchovy v základní škole na I. stupni v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika, vlastivěda a přírodověda, na II. stupni v předmětech český jazyk, matematika, dějepis, fyzika a chemie a přírodopis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole ve školním roce 2004/2005
- ❖ tematicky zaměřená inspekce: *Autoevaluace základních a středních škol*

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovu a vzdělání v ZŠ zabezpečuje sedmáct pedagogů včetně ředitele školy. Šestnáct z nich splňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti, pouze dva učitelé, kteří vyučují některým předmětům na I. stupni, nemají pro výuku na tomto stupni požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilost. Jedna učitelka dále studuje a doplňuje si vysokoškolské vzdělání. V MŠ působily od začátku školního roku čtyři učitelky se sníženým pracovním úvazkem, od října 2004 zabezpečují výchovně-vzdělávací činnost tři učitelky s celým pracovním úvazkem. Úvazky pedagogů jsou stanoveny promyšleně a optimálně s přihlédnutím k odborným kvalitám vyučujících a potřebám školy. Vedoucí učitelka má vzhledem k povinnostem spojeným s řízením MŠ zkrácenu míru vyučovací povinnosti. Oblasti výchovného poradenství se věnuje výchovná poradkyně. Tuto funkci vykonává kratší dobu a má pro ni požadované kvalifikační studium.

Organizační struktura ZŠ i MŠ je funkční. Je vymezena *Organizačním řádem*, který stanovuje nejen organizační a systémové členění, kompetence, ale i komunikační a informační systém školy. Ve *Vnitřním řádu školy* jsou konkretizována pravidla pro chod ZŠ, v *Klasifikačním řádu* pravidla pro hodnocení žáků. *Vnitřní řád a Školní řád MŠ* není v některých ustanoveních v souladu se skutečným provozem (např. jasně nepostihuje časově odstupňovaný provoz jednotlivých tříd). Ředitel školy účelně deleguje pravomoce na jednotlivé pracovníky, ve vztahu k MŠ využil odbornosti vedoucí učitelky, přenesl na ni všechny kompetence spojené s řízením MŠ (oblast plánování, organizování, kontroly, odborného a metodického vedení) a stanovil pravidla vzájemné spolupráce. Promyšlené rozdělení kompetencí má pozitivní vliv na celkovou kvalitu práce. Pedagogická rada, která je v MŠ organizována samostatně, plní funkci poradního orgánu. Metodické sdružení a předmětové komise v ZŠ jsou ustaveny a mají svůj význam. Zabývají se stránkou organizační a aktivně se podílí na tvorbě rámcových a tematických plánů. Méně se zaměřují na oblast metodickou. Předmětové komise jsou stanoveny pro každý předmět zvlášť, neefektivní je činnost předmětové komise zastoupená jedním členem. Metodická pomoc je pedagogům nabízena i v oblasti využívání didaktické techniky.

Vnitřní informační systém je funkční.

Při vedení zaměstnanců uplatňuje ředitel školy participační styl řízení, podporuje osobní zodpovědnost a zainteresovanost pracovníků. Směřuje ke zlepšení mezilidských vztahů a celkového klimatu školy, což se částečně daří. Řízení MŠ je cílené a směřem k naplňování programu účinné. Vedoucí učitelka přistupuje ke všem zaměstnancům velmi ohleduplně a respektuje jejich názory. Svým taktickým jednáním upevňuje pěkné pracovní vztahy.

Kontrolní a hospitační činnost v ZŠ je plánovaná, podílí se na ní ředitel školy a jeho zástupce. Ke zjišťování úrovně vědomostí slouží kromě běžných prověrek kontrolní testy, příležitostně zadávané v některých ročnících. Poznatky z hospitační činnosti v uplynulém roce byly analyzovány, dále zapracovány a vhodně zařazeny jako úkoly do letošního ročního plánu práce, avšak bez stanovení prostředků k jejich naplnění. Dále jsou prováděny všeobecné tematické hospitace, v loňském školním roce většinou zástupcem ředitele. Závěry jsou s jednotlivými pracovníky projednávány, ne vždy dochází k okamžité nápravě zjištěných nedostatků. V MŠ je kontrolní činnost poměrně účinná. Je prováděna neformálně, zjištěné nedostatky jsou operativně odstraňovány. Pro hospitační činnost je stanoveno několik obecných cílů, které však nejsou vždy důsledně vyhodnocovány.

Ředitel školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků a studium učitelů na vysoké škole v souladu s cíli vzdělávacího programu ZŠ a MŠ, i se zájmy vyučujících. Většina pedagogů se vzdělává v oblasti jazyků a získání počítačové gramotnosti. Učitelky MŠ se hojně účastní nabízených seminářů s předškolní tematikou. Informace a poznatky z odborných seminářů jsou pravidelně předávány na poradách. Pro potřeby samostudia má pedagogický kolektiv k dispozici odbornou literaturu a časopisy. Další vzdělávání pozitivně ovlivňuje kvalitu výchovně-vzdělávací práce školy.

Hodnocení zaměstnanců je prováděno dle stanovených kritérií, které slouží rovněž pro přidělování proměnlivých složek platu. Zaměstnanci jsou hodnoceni diferencovaně. Systém sebehodnocení zaměstnanců školy zaveden není.

Personální podmínky školy jsou velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka probíhá ve dvou školních budovách. Obě byly v období posledních deseti let opatřeny přístavbou, rekonstruovány a působí moderně, čistě a esteticky. Mateřská škola sídlí ve starší jednopatrové udržované budově v centru obce.

V původní, starší budově, probíhá vzdělávání žáků 1. – 4. ročníku. Zde je umístěna i školní družina, kuchyně se školní jídelnou a cvičná kuchyně pro žáky 2. stupně. Jedna volná místnost, která zatím postrádá účelové vybavení, slouží žákům k pohybu a relaxaci o přestávkách. Ve druhé, velmi prostorné budově, žáci využívají odborné učebny cizích jazyků, hudební výchovy, fyziky, chemie, přírodopisu, výpočetní techniky a výtvarné výchovy. Vzhledem k dostatečnému počtu místností nemusí být tyto odborné učebny využívány jako kmenové třídy. Učebna informatiky, vybavená v rámci projektu INDOŠ (internet do škol), disponuje 10 počítači připojenými na Internet. Součástí školy je moderní tělocvična s přílehlými šatnami, sprchami, sociálním zařízením a hřiště. Učitelé mají vytvořené dostatečné zázemí ve sborovnách a kabinetech. V obou budovách je postupně do tříd dokupován nový žakovský nábytek, starší mnohdy neodpovídá výšce žáků, což má negativní vliv na správné sezení při psaní. Školní knihovna slouží učitelům i žákům, její knižní fond je postupně doplňován. MŠ je umístěna v budově s prostornou školní zahradou, skýtající značné možnosti pro spontánní vyžití. Vybavení tříd nábytkem je sice starší, ale funkční, stolky a židličky jsou diferencované vzhledem k tělesné výšce dětí. Obě třídy, které prostorově přiměřené, jsou účelně zařízeny. Vytvořené hrací kouty zvyšují podnětnost prostředí. Přístupnost k hračkám je rozdílná - v jedné třídě jsou pomůcky i hračky uložené v dosahu dětí a volně přístupné, v další třídě jsou uloženy mimo jejich dosah. U jedné ze tříd je samostatná ložnice, sociální zařízení je od tříd oddělené schodištěm a chodbou. Děti mají společnou šatnu, ve které se musí vždy postupně vystřídat. Její prostor je malý, působí stísněně. Jídelna vybavená dětským nábytkem je společná.

Výuka žáků v ZŠ je zabezpečena platnými učebnicemi, základními pomůckami, i audiovizuální technikou. Pomůcky pro integrované žáky jsou rozmanité (cvičení a čítanky pro dyslektiky, čtenářské tabulky, barevná pravidla, pracovní sešity pro nápravu poruch učení, obrázky k procvičování pravopisné orientace, kopírovací papír, bzučáky, kostky apod.) a v letošním školním roce byly výrazně doplněny v souladu s individuálními potřebami žáků. Pro výchovně-vzdělávací práci v MŠ mají děti k dispozici moderní sportovní náčiní, které je umístěné v kabinetech a není vždy volně přístupné, ve třídách dětskou knihovnu, postupně doplňovanou novými tituly. Vybavení tříd pomůckami, hračkami, stavebnicemi, hrovým a doplňkovým materiálem, hudebními nástroji a audiovizuální technikou je vzhledem k naplňování výchovně-vzdělávacího programu účelné. Vhodně je při práci s dětmi využíván i přírodní materiál. Pomůcky pro výtvarné činnosti jsou zastoupeny v dostatečném množství.

Vedení školy se úrovní materiálně-technického zabezpečení zabývá na svých poradách. Další vybavení školy iniciují správci kabinetů a vedoucí metodických komisí. Modernizace materiálně technických podmínek vzdělávání je uvedena v ročním plánu školy a předložena v rozpočtových požadavcích zřizovateli v každém kalendářním roce. Vedoucí učitelka MŠ cíleně sleduje a hodnotí účelné využití všech materiálních zdrojů a po projednání s ředitelem a zřizovatelem ho doplňuje a modernizuje k potřebám dětí i z hlediska naplňování školního vzdělávacího programu. Velmi účelně využívá i sponzorských darů.

V odpoledních hodinách slouží pro veřejnost, místní tělovýchovnou jednotu a zájmovou činnost žáků školní tělocvična. Materiálně-technického zázemí MŠ veřejnost nevyužívá.

Materiálně technické podmínky základní školy jsou velmi dobré, mateřské školy dobré.

Vzdělávací programy

Škola se řídí schválenými učebními dokumenty. Ve školním roce 2004/2005 realizuje vzdělávací program Základní škola č.j. 16 847/96-2. Učební plán byl vhodně sestaven a respektuje příslušné metodické pokyny. Učební osnovy sledovaných předmětů byly v době inspekce plněny. Kontrola plnění učebních osnov je prováděna zejména v rámci hospitační činnosti, vyhodnocení jejich plnění je projednáváno na pedagogické radě. Individuální plány, zpracované pro tři žáky, byly projednány s rodiči a příslušnými učiteli.

Dokumentace ZŠ a MŠ je pečlivě vedena a průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

V MŠ se na zpracování *Školní vzdělávacího programu* (dále jen ŠVP) podílely všechny učitelky. Při jeho zpracování vycházely z *Rámcového programu pro předškolní vzdělávání* (č.j. 14 132/01-22) a *Kurikula podpory zdraví v mateřské škole*. ŠVP je zpracován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy. Jeho obsah je stanoven na základě poznatků ze školení a seminářů a je průběžně doplňován a upravován podle aktuálních informací a zkušeností. Hlavním záměrem MŠ je vytvářet u dětí návyky vedoucí ke zdravému životnímu stylu. Na ŠVP navazuje *Prováděcí plán* (roční plán), jehož hlavní téma je vyjádřené mottem: *Je nám dobře na světě*. Při zpracování *Prováděcího plánu* kolektiv učitelek vycházel z analýzy podmínek školy a z potřeb dětí. Zatím však nejsou zcela ujasněné dílčí cíle výchovně-vzdělávací činnosti. Pro děti s odkladem školní docházky jsou zpracovány individuální plány. Evaluace je prováděna v rámci jednotlivých tříd. Je nahodilá a další plánování neovlivňuje. Současný způsob plánování je i přes výše uvedené nedostatky v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu ZŠ vychází z *Vnitřního řádu školy* a z *Rozvrhu hodin*. *Vnitřní řád školy* je zpracován v souladu s požadavky vyhlášky o základní škole, v menší míře konkretizuje práva žáků. Struktura *Rozvrhu hodin* respektuje zásady psychohygieny a náročnost jednotlivých předmětů. Délka přestávek a vyučovacích hodin byla dodržena. Pitný režim pro žáky je zajištěn především ve spolupráci s rodiči. V systému fungujícího výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů jsou zapojeni s rozdílnou efektivitou všichni zaměstnanci školy. Jejich působení koordinuje ve vzájemné spolupráci výchovná poradkyně s metodičkou prevence. Plánovaná činnost zahrnuje pomoc žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, poradenství v profesní orientaci a primární prevenci nežádoucích vlivů. Méně důsledně je realizován rozvoj talentovaných žáků prostřednictvím jejich účasti v mimoškolních aktivitách, soutěžích a olympiádách. Reeducace vývojových poruch probíhá částečně ve výuce a po vyučování včetně logopedické péče. Výchovná poradkyně spolupracuje s rodiči žáků, příslušnými odbornými pracovišti a učiteli. K profesní orientaci poskytuje včas potřebné informace. Výsledky přijímacího řízení vyhodnocuje a analyzuje. Prioritně se zaměřuje na vzdělávací problémy žáků, ve spolupráci s metodičkou prevence řeší výchovné problémy. O účinnosti systematické a neformální prevence sociálně patologických jevů s využitím vhodných tematických okruhů učiva, besed a jednorázových akcí svědčí skutečnost, že v posledním období škola nezaznamenala závažné přestupky nebo ohrožení žáků.

Organizace výchovně-vzdělávací práce MŠ je dána rámcovým *Režimem dne*, který zohledňuje rozdílné podmínky jednotlivých tříd a prostorové uspořádání. Rozvržení činností v průběhu dne respektovalo biorytmus dětí, dostatečná délka pobytu venku umožňovala rozvoj pohybových dovedností. Přechody mezi jednotlivými činnostmi byly většinou přirozené, více organizovanosti vznikalo při stolování a odchodech do umývárny. Svačinky probíhaly v jednotlivých třídách pro všechny děti současně, oběd ve společné jídelně, kde se děti

postupně vystřídal. Kultura stolování byla dobrá, nedostatečně však byly upevňovány správné stravovací a sebeobslužné návyky (např. úchop příborů). Pitný režim je zaveden, avšak vzhledem k nevhodnému umístění nádob s pitím, často mimo dosah některých dětí, nebyl důsledně uplatňován. Délka odpoledního odpočinku dětí byla sice zkracována, ale ne přiměřeně k jejich rozdílným potřebám. Řízené a spontánní činnosti byly v jedné třídě zastoupeny rovnoměrně, v druhé třídě mírně převažovaly činnosti řízené. Celkové klima MŠ bylo příznivé.

Spolupráce ZŠ a MŠ je častá a obsáhlá, pouze v oblasti metodické méně důsledná, což se projevilo u některých žáků prvního ročníku, kdy byl pozorován návyk špatného držení tužky.

Informační systém vůči rodičům, žákům a dětem je funkční. Rodiče žáků jsou včas informováni o výsledcích vzdělávání a výchovy svých dětí prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, někteří využívají osobní návštěvy ve škole. Rodiče dětí v MŠ mají denně umožněn volný přístup do tříd a potřebné informace získávají při předávání dětí, na organizovaných schůzkách i při společných kulturních akcích. Rodiče se též zapojují společně s dětmi do tvořivých činností a kulturních akcí. Informace o škole mohou rodiče získat i prostřednictvím webových stránek.

Průběh a výsledky vzdělávání v ZŠ v předmětech český jazyk, matematika, anglický jazyk, vlastivěda a přírodověda

Výuka sledovaných předmětů byla plánovaná a připravená, méně pozornosti při přípravě na hodiny bylo věnováno možnosti diferencovaného zadávání úkolů žákům se specifickými poruchami učení a žákům talentovaným, ojediněle i zabezpečení učiva názornými pomůckami. Stanovené cíle byly přiměřené dosavadním znalostem a dovednostem žáků a směřovaly k rozvoji vědomostí a k aplikaci získaných poznatků.

Výuka byla vedena po věcné a odborné stránce správně. Pouze v některých hodinách se objevily drobné metodické nedostatky.

Třídy byly estetické, s klasicky uspořádaným žákovským nábytkem. Frekvence využívání názorných a drobných manipulativních pomůcek byla v jednotlivých hodinách značně rozdílná. Žáci měli k dispozici běžně dostupné pomůcky (kartičky, obrázky, pracovní sešity, učebnice, pracovní listy apod.). Někteří vyučující v hodinách žádné pomůcky nevyužili. Ojediněle vyučující zvyšovali podnětnost výuky pečlivou přípravou na tabuli. Didaktická technika doplnila výuku jen výjimečně.

Kvalita výuky v jednotlivých třídách se značně lišila v závislosti na volbě metod, využití pomůcek, organizaci a podílu aktivních činností žáků. Celkově převažovala frontální výuka nad skupinovou a individuální. Frontální výuka nebyla efektivní v případech, kdy probíhala formou otázek učitelů a odpovědí žáků. Při tomto způsobu se zapojovali pouze aktivní žáci, ostatní se účastnili méně, či vůbec a nebyli k činnostem a aktivitě nijak motivováni. V několika hodinách byla výuka jednotvárná a činnosti trvaly příliš dlouho. Naopak někteří vyučující vhodně aktivovali žáky prací ve dvojicích, skupinách, využitím hrových metod a motivačním hodnocením. Žáci pracovali v těchto hodinách se zájmem a s chutí, což mělo kladný vliv na rozvoj jejich dovedností a vědomostí. Hodiny anglického jazyka byly vedeny v angličtině. Žáci se aktivně zapojovali, měli dobrou výslovnost, ale menší prostor pro vzájemnou komunikaci. Vyučující ve sledované výuce jen ojediněle uplatňovali postupy a formy práce, ve kterých by žáci mohli získávat nové vědomosti vlastní činností, samostatně se projevovat, řešit úkoly a navozené situace. Často opomíjeli potřebu žáků odpočinout si v průběhu výuky a nezařazovali relaxaci. Méně se věnovali práci s chybou jako formou sebereflexe žáka. Ve většině hodin českého jazyka nebyl při jednotlivých

činnostech pozorován přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Nižší úroveň mluvního projevu žáků ovlivnily návodné otázky vyučujících, nedostatečný prostor k zformulování odpovědí a někde i malá aktivita. Tím, že vyučující při frontální činnosti nezadávali úkoly individuálně žákům podle jejich schopností, se tempo výuky řídilo průměrnými žáky.

Žáci byli v úvodu hodin motivováni sdělením tématu a obsahu hodiny, jen někteří vyučující měli vstupní motivaci více promyšlenou. V průběhu žáky motivovala změna činností, na kterou reagovali většinou aktivní účastí a zájmem o správné splnění úkolů. Přesto se některé jednotlivce nedařilo v dostatečné míře aktivizovat a ti pak poznatky přejímali pasivním způsobem.

Vyučující měli k žákům velmi pěkný vztah, dařilo se jim navodit ve třídách vstřícnou atmosféru. Žáci dokázali akceptovat stanovená pravidla chování a jednání, plnili pokyny vyučujících a chovali se ukázněně. Při skupinové činnosti dostávali příležitost k vzájemné komunikaci, k prezentaci výsledků své společné práce, měli prostor pro diskusi k tématu učiva a k rozvoji mluvního projevu. Při frontální výuce převažoval mluvní projev učitelek a příležitostí k rozvoji komunikace bylo méně. Méně bylo využito forem práce podporujících rozvoj sociálních dovedností a kompetencí.

Žáky v jejich snaze o dobré výsledky podporovalo i průběžné hodnocení. Ke splnění zadání úkolu byli povzbuzováni a chváleni za jeho správné zvládnutí. Méně bylo využíváno vzájemného hodnocení, k sebehodnocení nebyli vedeni.

Průběh a výsledky vzdělávání měly na prvním stupni ZŠ celkově dobrou úroveň.

Český jazyk a dějepis

Vzdělávací cíle byly stanoveny vhodně vzhledem k charakteru učiva a věkovým zvláštnostem žáků, ale jen ojediněle k jejich individuálním vzdělávacím potřebám. Navazovaly na předchozí učivo a jejich konkrétní obsah se podařilo s výjimkou jedné hodiny zcela splnit.

Výuka, realizovaná učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, probíhala věcně a odborně správně s uplatněním převážně klasických metod a forem práce.

Kmenové třídy svou dekorací drobnými pomůckami neplnily vzhledem ke sledovaným předmětům motivační funkci. Žáci pracovali převážně s učebnicemi, obrazovým materiálem, historickými mapkami, jazykovými příručkami a nakopírovanými materiály učitelů. Náplň hodin i organizace výuky postrádala příležitostné využití didaktické techniky alespoň za účelem uplatnění pružnější demonstrace obrázků, zvýšení efektivity práce při kontrole správných výsledků nebo zápisu poznámek do sešitů.

Při klasické struktuře všech zhlédnutých hodin byly uplatněny frontální metody a formy práce. Žáci pod vedením učitelů se na základě dříve získaných znalostí a dovedností podíleli na vyvozování nových poznatků. Převažovala role učitelů jako zdroje informací nad činnostním pojetím vzdělávání. Přesto žáci prokazovali dobré znalosti i dovednosti při samostatné práci s učebnicí, kopírovaným textem, vyhledávání v historických mapách i aplikaci nových poznatků. Zvolené metody práce se jevíly účelnější ke splnění vytčených cílů, ale méně vhodné k respektování psychohygienických zásad učení, individuálnímu rozvoji žáků i posilování dovedností pracovat v týmu se vzájemným respektem.

Absenci motivujícího prostředí, zejména při výuce českého jazyka, se nepodařilo dostatečně jakkoli nahradit. Učitelé vesměs nedocenili význam motivace odrážející se v nesoustředěnosti a pasivitě žáků. Jen zřídka se podařilo probudit jejich zájem prezentovanými zajímavostmi, stimulačními otázkami učitelů, výchovným působením nebo oceněním jejich práce. Většina

hodin proběhla bez zařazení oddechové chvílky a hledání takových metod práce, které podněcují aktivitu žáků.

Ve vypjaté pracovní atmosféře hodin českého jazyka s charakteristickým nadměrným verbálním projevem učitele se nedařilo rozvíjet komunikační dovednosti žáků. Jejich reakce na kladené otázky byla většinou strohá, vyznačovala se neobratností a mluvní projev nebyl dostatečně kultivován. V hodinách dějepisu se naopak projevovalo větší úsilí pedagoga žáky zaujmout a podnítit jejich aktivitu mimo jiné i možností vyjadřovat své postoje k probírané látce a přemýšlet o historických souvislostech. Z nejistých ojedinelých reakcí žáků však bylo zřejmé, že se novému stylu výuky teprve učí.

Slovní hodnocení s klasifikací se vyznačovalo celkovou vyvážeností. V některých hodinách se dařilo využít vzájemného hodnocení žáků, ale nedostatečně byli vedeni k vlastnímu sebehodnocení. Pokud proběhla klasifikace, byla učiteli zdůvodněna a probíhala v souladu s vnitřním klasifikačním řádem školy.

Kvalita vzdělávání v obou sledovaných předmětech měla celkově dobrou úroveň.

Matematika

Stanovené vzdělávací cíle byly zaměřeny především na oblast vědomostí, sledovaly však i dovednost v jejich aplikování a rozvoj komunikativních dovedností žáků. Ve sledované výuce směřovala organizace výuky naplnění těchto cílů. Jejich splnění v závěru hodin vyhodnocováno nebylo.

Obě vyučující dovedly se žáky velmi dobře pracovat. Výuka sledovaných předmětů byla promyšlená a splňovala požadavky vzdělávacího programu.

Vyučování probíhalo v prostorných, světlých a velmi dobře vybavených kmenových učebnách. I když podnětné prvky pro výuku aktuálního učiva matematiky ve třídách chyběly, byla názornost výuky zajištěna využitím modelů těles, které vyučující přinesla. V některých hodinách pro efektivnější využití času učitelky připravily pro žáky pracovní listy. Učebnice žáci využívali pouze částečně.

Vzdělávací činnosti a způsob výuky učitelky přizpůsobovaly věku žáků, jejich dosaženým znalostem a studijním schopnostem. Uplatňované metody učení aktivizovaly žáky. V hodinách vyučující využívaly metody frontální práce účelně střídané řízeným rozhovorem. Změnou činností a forem práce, stejně jako řešením slovních úloh s praktickým aspektem, předcházely nárůstu únavy žáků. Méně často zařazovaly skupinové činnosti. V průběhu procvičování učiva byla často efektivně užitá metoda práce s chybou. Při samostatné práci žáků učitelky ověřovaly zvládnutí probíraného učiva a individuálně pracovaly s prospěchově slabšími žáky. Vyučovací čas byl efektivně využit užitím pracovních listů, kartami se zpětnou vazbou a dalšími pomůckami, které vyučující připravila. Psychohygienické zásady učení byly v hodinách respektovány.

Motivace byla účinná nejen na začátku vyučovacích hodin, kdy podchytila zájem žáků o probíranou problematiku, ale i v průběhu výuky, kdy podporovala jejich aktivitu. Při řešení slovních úloh učitelky poukazovaly na využití osvojovaných poznatků v praxi, využívaly praktických zkušeností žáků a učivo aktualizovaly. Při práci ve skupinách žáky vedly k týmové spolupráci, což pozitivně ovlivňovalo úspěšnost procesu učení. Téměř všichni žáci pracovali se zájmem a aktivně se zapojovali do prováděných činností.

Vstřícný a pěkný vztah vyučujících k žákům a současně i jejich individuální práce se žáky integrovanými a se žáky s poruchami učení podporovaly vytváření příznivého klimatu ve třídách. Každý žák dostal v hodině příležitost k prezentaci výsledků svého vzdělávání. Dohodnutá pravidla chování žáci respektovali. Učitelky je vedly k rozvoji komunikativních

dovedností a logického myšlení. Jen ojediněle věnovaly menší pozornost slovnímu projevu. Žáci se ve sledovaných hodinách vzájemně tolerovali a respektovali.

Znalosti a dovednosti žáků byly v průběhu sledované výuky většinou prověřovány formou společného frontálního opakování a stručně slovně hodnoceny. Pochvaly za správné vyřešení úkolu byly využity motivačně. Většina žáků prokazovala velmi dobré znalosti. Zhodnocení výkonu žáků a naplnění výukového cíle v závěru hodin z časových důvodů chybělo. K sebehodnocení a k hodnocení ostatních žáci byli vedeni méně často.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodopisu, fyzice a chemii

Stanovené vzdělávací cíle byly zaměřeny na oblast rozvoje vědomostí, aplikaci poznatků i dovedností žáků. Výuka v hospitovaných hodinách směřovala k jejich dosažení.

Vyučující splňovali podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Sledovanou výuku měli promyšlenou po stránce organizace i jejího materiálního zabezpečení.

Vyučování probíhalo v odborné učebně přírodopisu, fyziky a chemie a učebně informatiky. Jsou vhodně vybaveny k činnostem žáků a podnětné vzhledem k cílům výuky, méně však k probíranému učivu, zejména v učebně fyziky a chemie. Učitelé mají dostatek pomůcek pro demonstrační pokusy, menší množství je jich k dispozici pro samostatnou praktickou činnost žáků.

Učitelé organizovali práci žáků účelně. V jedné hospitované hodině probíhala laboratorní práce. V jiných hodinách bylo zařazeno interaktivní vyučování. Vyučující dávali žákům možnost, aby využili již dříve osvojené poznatky, vedli je k vyhledávání informací v encyklopediích nebo na Internetu. Nové učivo vyvozovali na základě pozorování demonstračních pokusů. Pracovali individuálním tempem a při plnění úkolů ve skupinách přirozeně relaxovali. Organizace sledované výuky měla praktický aspekt.

O výuku předmětů měli žáci zájem, do učebních činností se většinou aktivně zapojovali. Učitelé upozorňovali na mezipředmětové vztahy a využití nových poznatků v praxi. Průběžnou motivaci žáků se dařilo udržet žákovskými pokusy zaměřenými na nácvik dovedností.

Vstřícný vztah vyučujících k žákům pomáhal vytvářet příznivé pracovní klima. Většina žáků měla příležitost prezentovat své poznatky. Ojediněle se dařilo upevňovat jejich sebedůvěru. Při skupinových činnostech jako bylo měření fyzikální veličiny, hledání na Internetu probíhala spontánní komunikace žáků mezi sebou. Dodržovali dohodnutá pravidla, měli dobré pracovní návyky.

Výsledky práce žáků v průběhu konaných činností učitelé hodnotili slovně. Znalosti při zkoušení klasifikovali objektivně a zdůvodnění známky provedli ojediněle. Žáci prokazovali velmi dobré znalosti z oblasti živé i neživé přírody. V závěru některých hodin bylo provedeno hodnocení splnění výukových cílů. K sebehodnocení a vzájemnému hodnocení nebyli žáci vedeni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodopisu, fyzice a chemii měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole

Kvalitu výchovně-vzdělávací práce pozitivně ovlivňuje kvalifikovanost pedagogického sboru, ale negativně se do ní promítá rozdílná schopnost učitelek inovovat způsob práce.

Spontánní a řízené činnosti

Spontánní a řízené činnosti byly v MŠ navozovány a realizovány rozdílným způsobem, jejich nabídka nebyla ve třídách stejně pestrá a podnětná. Plánování spontánních a řízených činností bylo upraveno podle podmínek tříd. Dílčí cíle se většinou vztahovaly k danému tématu. Nebyly však vždy dostatečně diferencované vzhledem k individuálním potřebám dětí, méně respektovaly aktuální situaci ve třídě. Průběh a kvalita výchovně-vzdělávací práce v rámci školy byla ovlivněna materiálně-technickým vybavením tříd, volnou dostupností pomůcek a promyšleností její celkové organizace.

Ve třídě, kde učitelky uplatňovaly tvořivé metody a formy práce a poskytovaly bohatou a logicky propojenou nabídku aktivit, probíhaly spontánní a řízené činnosti velmi přirozeně a vzájemně se prolínaly. Vhodná motivace, cílené rozvíjení individuálních dovedností, respektování individuálních schopností dětí, dostatek podnětů a adresné motivační hodnocení velmi pozitivně ovlivnilo kvalitu všech činností. Děti se do práce přirozeně zapojovaly, mohly se plně seberealizovat, manipulovat s předměty a uplatňovat své dovednosti a zkušenosti. Při všech činnostech pracovaly ve skupinách podle individuálního tempa, pěkně mezi sebou spolupracovaly a navazovaly verbální kontakt. Projevovaly velkou míru samostatnosti a rozhodnosti. Učitelka s dětmi přirozeně komunikovala a upevňovala jejich správnou výslovnost. Důsledně dbala na dodržování pravidel společného soužití, což se pozitivně odráželo do celkové atmosféry a pěkných vztahů mezi dětmi.

Ve třídě, kde se uplatnily především tradiční metody a formy práce zaměřené na výkon dětí, nikoliv na prožitek, byly sledované činnosti obsahově chudší. Učitelka děti více řídila a organizovala. Pro spontánní hru, která nebyla výrazně motivována, podněcována a hodnocena, byl vytvořen jen omezený prostor. Na činnosti se děti nedokázaly příliš soustředit a svoje hry přerušovaly a často střídaly. Z jejich projevů byla patrná závislost na pokynech učitelky. Ta se projevila i v průběhu řízených činností, které byly organizovány pro všechny děti současně a zaměřeny na plnění úkolů. Prostor pro aktivní učení a samostatné vyjádření byl menší. Děti se v této třídě více podřizovaly a byly pasivnější. I když učitelka k nim přistupovala taktně a ohleduplně, vzhledem ke způsobu organizace převažoval její verbální projev a děti byly pasivnější. Při upevňování pravidel soužití nebyla učitelka vždy dostatečně důsledná. Z těchto důvodů vznikaly drobné kázeňské problémy, které často usměrňovala. Děti sice hodnotila při činnostech pozitivně, ale bez účinné zpětné vazby k dalšímu rozvíjení práce.

Průběh spontánních a řízených činností byl v obou třídách přerušen společně organizovanou svačinkou.

Spontánní činnosti v MŠ byly dobré, řízené činnosti vzhledem k rozdílnému způsobu jejich realizace byly dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované základní školou

ZŠ zjišťuje výsledky vzdělávání žáků prostřednictvím běžných prověrek a testů, na jejichž přípravě se podílí vedení školy. Pravidelně sleduje úspěšnost žáků v soutěžích a v přijímacím řízení na střední školy. Jednotliví vyučující porovnávají výsledky práce svých žáků v rámci předmětů a vypracovávají přehledy o frekvenci nejčastějších chyb. Analýza výsledků vzdělávání není systematická. Vedení školy stanovuje závěry a opatření jen z některých zjištění. Většinou nemají vazbu na obsah a cíle vzdělávání a používané vyučovací metody.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti v mateřské škole

V jedné třídě MŠ byla úroveň vzájemných vztahů a komunikace, jazykových a řečových dovedností, zdvořilostních návyků, schopnosti spolupracovat a přijímat různé sociální role, úroveň představitosti a fantazie v herních činnostech i autonomního chování dětí, jejich samostatnosti při stolování a rozvoje grafomotoriky velmi dobrá, v další třídě nižší. Pohybové dovednosti odpovídaly věku dětí. Učitelky nepostupovaly důsledně při upevňování hygienických návyků. Poznatky dětí, jejich myšlenkové operace, včetně poznatků vztahujících se k životnímu prostředí, dětské práce a výtvořky byly přiměřené věku dětí. V sebeobslužných dovednostech, zejména při stolování a oblékání, neměly děti dostatek příležitostí k rozvoji větší samostatnosti, neboť jim učitelky poskytovaly mnohdy nadbytečnou pomoc. Komunikace mezi nimi a učitelkou probíhala na partnerské úrovni. V jedné třídě však byl vytvořen menší prostor v rámci řízených činností pro rozvoj řečové aktivity dětí.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce byly celkově dobré.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání v mateřské a základní škole byly na dobré úrovni.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Žáci školy se podílí na veřejně prospěšných činnostech v obci. Využívají nabídky školy ke kulturním a sportovním jednorázovým akcím. Mimoškolní vyžití nabízí rozmanité zájmové útvary.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 18 872/04-21 ze dne 17. 5. 2004 s účinností od 1. 9. 2004*
2. *Zřizovací listina příspěvkové organizace Obce Pustiměř ze dne 26. září 2002*
3. *Organizační řád školy ze dne 1. 1. 2004*
4. *Plán práce školy pro školní rok 2004/2005 ze dne 1. 9. 2004*
5. *Klasifikační řád školy ze dne 1. 1. 2004*
6. *Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy všech tříd ve školním roce 2004/2005*
7. *Rozvrh hodin ve školním roce 2004/2005*
8. *Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005*
9. *Učební plány ve školních rocích 2001/2002 až 2004/2005*
10. *Učební osnovy sledovaných předmětů ve školním roce 2004/2005*
11. *Třídní knihy volitelných předmětů ve školním roce 2004/2005 (celkem 4 předměty)*
12. *Třídní knihy nepovinných předmětů ve školním roce 2004/2005 (celkem 1 předmět)*
13. *Třídní knihy zájmových útvarů ve školním roce 2004/2005 (celkem 10 kroužků)*
14. *Deník školního metodika prevence školní rok 2002/2003, 2003/2004*

15. *Doporučení žáka k integraci* ze dne 2. 15. a 23. září 2004
16. Individuální vzdělávací programy 3 žáků vypracované školou pro školní rok 2004/2005
17. Kartotéka žáků s vývojovými učením a chování ve školním roce 2004/2005
18. *Hodnocení Minimálního preventivního programu* ze dne 10. září 2004
19. *Plán výchovného poradce* Základní školy Pustiměř pro školní rok 2004/2005 ze dne 31. srpna 2004
20. Stížnosti, oznámení 1977-2003
21. *Rozhodnutí o odkladu školní docházky* čj.: 159-164/04 ve školním roce 2004/2005
22. *Protokol o komisionální zkoušce* žákyně IX. A ze dne 27. srpna 2004 a I. B ze dne 7. července 2004
23. *Knihy úrazů* vedená od školního roku 1995/1996
24. *Výroční zpráva o činnosti školy* za školní rok 2003/2004 ze dne 10. září 2004
25. *Tematické plány učiva* v předmětech matematika, přírodopis a praktické činnosti ve školním roce 2004/2005
26. *Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01* podle stavu k 30. 9. 2004
27. *Výkaz Škol (MŠMT) V 1-01 o mateřské škole* podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 27. 9. 2004
28. *Školní řád* mateřské školy ze dne 1. 1. 2003
29. *Vnitřní řád školy* ze dne 1.1. 2003
30. *Provozní řád MŠ* (bez data)
31. *Režim dne* I. A II. třídy MŠ
32. *Výroční zpráva o činnosti mateřské školy* ve školním roce 2003/2004 ze dne 10. září 2004
33. *Školní vzdělávací program MŠ Pustiměř*
34. *Plán pedagogických a pracovních porad*, zápisy z porad za školní rok 2004/2005
35. *Třídní vzdělávací program* 2004/2005 ze dne 1. 9. 2004
36. Provoz tříd MŠ ve školním roce 2004/2005
37. Pracovní doba učitelek MŠ ve školním roce 2004/2005 ze dne 1. 10. 2004
38. Úkoly učitelek mimo přímou výchovnou práci pro školní rok 2004/2005
39. *Přehled výchovné práce* za školní rok 2004/2005
40. *Seznam dětí* zapsaných do MŠ ve školním roce 2004/2005
41. *Přehledy docházky* ve školním roce 2004/2005
42. *Rozhodnutí o zařazení dítěte do MŠ* ve školním roce 2004/2005
43. *Evidenční list dítěte MŠ* pro školní rok 2004/2005
44. *Kritéria pro přiznání osobních příplatků* pro školní rok 2004/2005
45. *Plán dalšího vzdělávání* na školní rok 2004/2005
46. *Plán kontrol* na školní rok 2004/2005
47. *Hospitační záznamy* za školní rok 2004/2005
48. *Dotazník pro ředitele před inspekcí* bez uvedení data

ZÁVĚR

Velmi dobré personální zabezpečení výuky umožňuje realizovat vzdělávací program v základní i mateřské škole. Personální podmínky pozitivně ovlivňuje vhodné delegování kompetencí, účinná spolupráce s MŠ, plánovaná, promyšlená a cílená práce, operativní přístup vedení učitelů k řešení problémů. Funkční organizace činnosti a provozu školy zajišťuje dobré podmínky pro její bezproblémový chod. Rezervy jsou v oblasti metodického vedení a částečně i analýzy zjištění z hospitační činnosti. Činnost MŠ kladně ovlivňují pěkné vztahy, stabilita a kvalifikovanost pedagogického sboru.

Prostorové podmínky ZŠ jsou nadstandardní. Prostředí je estetické s vkusnou výzdobou. Přínosem pro výuku je dostatek odborných učeben, velmi dobré zabezpečení didaktickou a výpočetní technikou. Na dobré úrovni je škola vybavena drobnými učebními pomůckami pro činnosti výuku. Prostorové podmínky MŠ jsou mnohdy stísněné a negativně ovlivňují organizaci práce.

Učební plán realizovaného vzdělávacího programu Základní škola a učební osnovy sledovaných předmětů byly v době inspekce plněny. Výuka byla dobře připravena, probíhala v klidné atmosféře, vyučující měli k žákům velmi pěkný vztah. Ve vyučovacím procesu v ZŠ převládaly méně efektivní frontální činnosti žáků, jen ojediněle se uplatnila skupinová práce, nové trendy výuky, které by umožnily aktivní učení a osobnostní rozvoj žáků. Pro rozvoj komunikativních dovedností vytvářeli vyučující prostor jen v některých hodinách. Kvalita i průběh řízených i spontánních činností v MŠ byla rozdílná. Pozitivně se do činností promítala rozvolněná organizace i tvořivé metody, což mělo kladný vliv na celkovou atmosféru ve třídě i průběhové výsledky výchovně-vzdělávací práce. Činnosti byly realizovány skupinově i frontálně, ale bez promyšlenější motivační propojenosti a někdy i bez podnětného hodnocení. Pozitivně byla práce ovlivněna velmi otevřenou komunikací, pěknými vzájemnými vztahy.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eva Šefránková	Šafránková, v. r.
Členové týmu	Mgr. Jaroslav Krška	Krška, v. r.
	Mgr. Ludmila Šimáčková	Šimáčková, v. r.
	Mgr. Hana Tesaříková	Tesaříková, v. r.
	Mgr. Zdeňka Vladíková	Vladíková, v. r.

V Brně dne 2. prosince 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. prosince 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Vladimír Crhonek	Crhonek, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2005-01-10	12-1008/05/08-986
Zřizovatel	2005-01-10	12-1008/05/08-986
Rada školy		

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.